

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت راه و شهرسازی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت نیرو - وزارت نفت - وزارت اطلاعات
وزارت امور خارجه - وزارت کشور - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان اداری و استخدامی کشور
سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۳۰ به پیشنهاد شماره ۵۶۹۲۹/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۱/۴/۱۴
وزارت راه و شهرسازی و به استناد تبصره (۲) ماده (۵) و ماده (۲۲) قانون هواپیمایی کشوری
- مصوب ۱۳۲۸ - و اصلاحات بعدی آن، آیین نامه مدیریت، بهره برداری، احداث و توسعه فرودگاه های
غیرنظامی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه مدیریت، بهره برداری، احداث و توسعه فرودگاه های غیرنظامی

- ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- سازمان: سازمان هواپیمایی کشوری.
  - ۲- ستاد: ستاد کل نیروهای مسلح.
  - ۳- ایکائو: سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری.
  - ۴- کنوانسیون: کنوانسیون بین المللی هواپیمایی کشوری (کنوانسیون شیکاگو ۱۹۴۴).
  - ۵- استانداردها و توصیه های ایکائو: الزامات و توصیه های ایکائو که در قالب ضمایم کنوانسیون
ارایه شده اند.
  - ۶- ضمیمه (۱۴): ضمیمه شماره (۱۴) کنوانسیون حاوی استانداردها و توصیه های ایکائو در حوزه
فرودگاهی.
  - ۷- ضمیمه (۱۵): ضمیمه شماره (۱۵) کنوانسیون حاوی استانداردها و توصیه های ایکائو در حوزه
خدمات اطلاعات هوانوردی.
  - ۸- دستورالعمل های مربوط: مقررات، استانداردها، اسناد راهنمای مدون و شیوه نامه های ابلاغی
سازمان در حوزه صلاحیت خود مرتبط با موضوع این آیین نامه.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۴

۹- نشریه اطلاعات هوانوردی: نشریه‌ای که توسط یا با مجوز سازمان منتشر می‌شود و در بردارنده اطلاعات هوانوردی موضوع ضمیمه (۱۵) کنوانسیون است.

۱۰- وسیله پرنده: وسیله‌ای که بتواند در نتیجه عکس العمل هوا بجز عکس العمل هوا در برابر سطح زمین خود را در هوا نگاه دارد.

۱۱- فرودگاه: منطقه‌ای مشخص بر روی زمین یا آب شامل ساختمان‌ها، تأسیسات و تجهیزات نصب شده که از کل یا بخشی از آن حسب مورد جهت نشست، برخاست و حرکت زمینی انواع وسایل پرنده و حمل و نقل هوایی بار، مسافر و محموله‌های پستی استفاده می‌شود و شامل انواع ذیل می‌باشد:

الف- فرودگاه بین‌المللی: فرودگاهی که دارای الزامات، تجهیزات و تسهیلاتی از جمله گمرک، گذرنامه، بهداشت عمومی و قرنطینه گیاهی و حیوانی برای پروازهای بین‌المللی می‌باشد.

ب- فرودگاه داخلی: فرودگاهی که صرفاً برای انجام پروازهای داخلی تعیین شده است.

پ- فرودگاه مرز هوایی: فرودگاهی داخلی که حسب مورد برای پروازهای غیربرنامه‌ای با تأمین الزامات، تجهیزات و تسهیلاتی از جمله گمرک، گذرنامه، بهداشت عمومی و قرنطینه گیاهی و حیوانی، برای پروازهای بین‌المللی استفاده می‌شود.

ت- فرودگاه مشترک: فرودگاهی که هواپیماهای نظامی و غیرنظامی براساس ضوابط مندرج در این آیین نامه، مجاز به عملیات در آن می‌باشند.

ث- فرودگاه نظامی با بهره‌برداری غیر نظامی: فرودگاهی نظامی که براساس مصوبه (۴۶۶) شورای عالی امنیت ملی وسیله پرنده غیرنظامی براساس ضوابط و مقررات سازمان، مجاز به عملیات در آن می‌باشند.

ج- فرودگاه هوانوردی عمومی (جنرال آویشن): فرودگاهی صرفاً برای کاربری‌های خاص از جمله آموزشی، تفریحی، ورزشی، آزمایش‌های پروازی وسایل پرنده و خدمات هوایی کشاورزی استفاده می‌شود و مجاز به انجام جابه‌جایی بار و مسافر نمی‌باشد.

چ- فرودگاه اختصاصی: فرودگاهی که با هدف ارائه خدمات به اشخاص حقیقی و یا حقوقی برای جابه‌جایی مسافر و بار اختصاصی همان اشخاص استفاده می‌شود.

ح- بالگردگاه (هلی پورت): یک فرودگاه یا یک منطقه‌ی مشخص روی سازه که کل یا بخشی از آن برای نشست و برخاست و حرکت روی سطح بالگردها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

خ- پایگاه پروازی (ایرفیلد): منطقه‌ای مشخص بر روی زمین یا آب به غیر از فرودگاه که از کل یا بخشی از آن حسب مورد جهت نشست، برخاست و حرکت زمینی انواع وسایل پرنده استفاده می‌شود و الزاماً دارای پایانه، تأسیسات و یا باند روکش شده نمی‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

د- پایگاه (سایت) ورزش های هوایی: پایگاه (سایت) پروازی که مورد استفاده ورزش های هوایی قرار می گیرد.

۱۲- باند: منطقه ای مستطیل شکل در فرودگاه که برای نشست و برخاست وسایل پرنده تعیین شده است.

۱۳- حریم باند: ناحیه مستطیل شکل محیط بر باند و ایستگاه که به منظور کاهش خطر آسیب دیدن وسایل پرنده ای که از باند خارج می شوند و محافظت از وسایل پرنده در هنگام عملیات نشست و یا برخاست به کار گرفته می شود و دارای ابعاد ذیل می باشد:

الف- طول حریم باند باید قبل از آستانه و پس از انتهای باند یا ایستگاه (در صورت وجود) حداقل به ابعاد زیر توسعه یابد:

۱- (۶۰) متر برای باندهای با طول (۸۰۰) متر و بیشتر.

۲- (۶۰) متر برای باندهای با طول کمتر از (۸۰۰) متر و دارای دستگاه کمک ناوبری بصری و غیربصری.

۳- (۳۰) متر برای باندهای با طول کمتر از (۸۰۰) متر و بدون دستگاه کمک ناوبری غیربصری.

ب- عرض حریم باند باید در دو طرف خط مرکزی و در طول حریم باند به ابعاد زیر توسعه یابد:

۱- (۱۴۰) متر برای باندهای با طول (۱۲۰۰) متر و بیشتر و دارای دستگاه کمک ناوبری بصری و غیربصری.

۲- (۷۰) متر برای باندهای با طول کمتر از (۱۲۰۰) متر و دارای دستگاه کمک ناوبری بصری و غیربصری.

۳- (۷۵) متر برای باندهای با طول (۱۲۰۰) متر و بیشتر و بدون دستگاه کمک ناوبری غیربصری.

۴- (۴۰) متر برای باندهای با طول (۸۰۰) متر تا (۱۲۰۰) متر و بدون دستگاه کمک ناوبری غیربصری.

۵- (۳۰) متر برای باندهای با طول کمتر از (۸۰۰) متر و بدون دستگاه کمک ناوبری غیربصری.

۱۴- حریم فرودگاه: محدوده ای در اطراف فرودگاه که مطابق با حدود مندرج در جدول پیوست این آیین نامه که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، مشمول اعمال محدودیت ها و ممنوعیت های موضوع ضوابط و مقررات داخلی یا بین المللی مربوط می باشد.

۱۵- مانع: تمام و یا قسمتی از اشیای متحرک و ثابت دائمی یا موقت که در محوطه حرکت یا

حریم فرودگاه یا بالاتر از سطحی قرار دارند که برای حفظ ایمنی از پرواز تعیین شده است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۶- تسهیلات فرودگاهی: خدمات و امکانات مطابق استانداردها و توصیه‌های ضمیمه (۹) کنوانسیون که موجب ارتقای سطح مطلوبیت فرودگاه با هدف افزایش ایمنی، امنیت، کیفیت یا سرعت جابه‌جایی بار و مسافر می‌شود.
- ۱۷- تجهیزات زمینی فرودگاهی: وسایل مخصوص تعمیر، نگهداری و آرایه خدمات روی زمین به وسایل پرنده.
- ۱۸- خدمات پشتیبانی زمینی فرودگاهی: خدمات مرتبط با پذیرش و سوار و پیاده کردن مسافر، تخلیه و بارگیری و خدمات (سرویس) دهی به هواپیماها که روی زمین انجام می‌شود.
- ۱۹- آرایه‌کنندگان خدمات پشتیبانی زمینی فرودگاهی: اشخاص دارای صلاحیت مجاز به آرایه تمام و یا قسمتی از خدمات پشتیبانی زمینی فرودگاه.
- ۲۰- سامانه مدیریت ایمنی فرودگاهی: رویکرد مدون و از پیش تعیین شده به مدیریت ایمنی که در برگیرنده ساختار سازمانی مورد نیاز، مسئولیت‌ها، خط مشی‌ها و روش‌های اجرایی لازم می‌باشد.
- ۲۱- نظام‌نامه فرودگاه: سندی که در برگیرنده اطلاعات مرتبط با موقعیت مکانی، تسهیلات، خدمات، تجهیزات، دستورالعمل‌های عملیاتی مربوط، ساختار سازمانی و مدیریت فرودگاه از جمله نحوه اعمال سامانه مدیریت ایمنی بوده و مورد پذیرش سازمان قرار گرفته است.
- ۲۲- برنامه امنیتی فرودگاه: برنامه‌ای که به منظور تأمین حفاظت و امنیت بخش‌های مختلف فرودگاه از جمله داخل و پیرامون محوطه حرکت وسایل پرنده و تجهیزات کمک ناوبری، اشخاص، بار و محمولات پستی در فرودگاه، توسط بهره‌بردار فرودگاه تدوین و به تأیید سازمان می‌رسد.
- تبصره - در فرودگاه‌های مشترک و نظامی مورد استفاده پروازهای غیرنظامی در خصوص بخش‌های حفاظت پیرامونی قسمت‌های مشترک فرودگاه، برنامه امنیتی باید با هماهنگی پایگاه‌های نظامی مستقر در فرودگاه تدوین شود.
- ۲۳- گواهینامه فرودگاهی: گواهینامه‌ای که توسط سازمان مطابق با دستورالعمل‌های مربوط و بر اساس مشخصات زیرساخت، طراحی، عملیات و نگهداری فرودگاه و متعاقب پذیرش نظام‌نامه فرودگاه توسط سازمان، جهت بهره‌برداری از فرودگاه‌های بین‌المللی و مرز هوایی صادر می‌گردد.
- ۲۴- مالک فرودگاه: اشخاصی حقیقی یا حقوقی که براساس قوانین و مقررات کشور، مالکیت یک فرودگاه را به عهده دارند.
- ۲۵- بهره‌بردار فرودگاه: شخص حقوقی که مسئولیت بهره‌برداری، عملیات و نگهداری فرودگاه را به عهده دارد و دارای اختیارات لازم از سوی مالک برای اطمینان از تأمین مالی و انجام فعالیت‌های فرودگاه مطابق دستورالعمل‌های مربوط باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۷/۱۱

۲۶- مدیر فرودگاه: شخصی که توسط بهره‌بردار فرودگاه براساس مقررات و استانداردهای سازمان، منصوب و مسؤولیت اداره یک فرودگاه و پاسخگویی به سازمان را به عهده دارد.

۲۷- طرح جامع فرودگاهی: سندی که در برگیرنده نیازها و الزامات موجود و پیش‌بینی نیازهای آتی ساخت و بهره‌برداری از فرودگاه براساس مطالعات اجتماعی، سیاسی، جغرافیایی و اقتصادی مستند می‌باشد.

ماده ۲- مدیریت، بهره‌برداری، احداث و توسعه فرودگاه‌های غیرنظامی موضوع بند (۱۱) ماده (۱) این آیین‌نامه با رعایت مقررات و استانداردهای مربوط، مستلزم اخذ مجوز از سازمان می‌باشد.
تبصره - نحوه صدور، تمدید، اصلاح، تعلیق، لغو مجوز و ایجاد هرگونه محدودیت موضوع این ماده در محدوده قوانین و احکام این آیین‌نامه و براساس دستورالعمل‌های مصوب سازمان می‌باشد.

ماده ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری سازمان و ستاد و با توجه به نیاز آتی بیست ساله کشور، سند جامع حمل و نقل شامل تعداد فرودگاه‌های مورد نیاز در کشور را تدوین و به تصویب هیئت وزیران برساند. صدور مجوز احداث هرگونه فرودگاه جدید باید براساس سند مذکور انجام پذیرد.

تبصره - در صورت صدور مجوز احداث فرودگاه غیرنظامی جدید، سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور مکلفند در چهارچوب قوانین اقدامات لازم را در راستای تأمین منابع انسانی، مالی، فنی و حفاظتی حسب مورد برای سازمان و بهره‌بردار فرودگاه انجام دهند.

ماده ۴ - فرودگاه‌های بین‌الملل و مرز هوایی قبل از بهره‌برداری ملزم به دریافت گواهینامه فرودگاهی مطابق با مقررات و استانداردهای سازمان می‌باشند.

تبصره ۱- فرودگاه‌های داخلی قبل از کسب مجوزهای لازم برای تغییر به عنوان فرودگاه بین‌المللی یا مرز هوایی ملزم به دریافت گواهینامه فرودگاهی مطابق با مقررات و استانداردهای سازمان می‌باشند.

تبصره ۲- شرایط ادامه عملیات فرودگاه‌های بین‌المللی و مرز هوایی که در زمان تصویب این آیین‌نامه فاقد گواهینامه فرودگاهی هستند مطابق با دستورالعمل‌های مربوط می‌باشد و فرودگاه‌های بین‌المللی و مرز هوایی موجود ملزم به تطبیق با مفاد این آیین‌نامه طبق جدول زمانبندی ذیل هستند:

ردیف	فرودگاه‌ها براساس نوع شدآمد (ترافیک)	مهلت اخذ یا تبدیل گواهینامه
۱	فرودگاه‌های بین‌المللی	۱ تیر ماه ۱۴۰۳
۲	فرودگاه‌های داخلی دارای پرواز بین‌المللی (مرز هوایی)	۱۰ آذرماه ۱۴۰۵

ماده ۵- سازمان ملزم است برای فرودگاه‌های بین‌المللی و مرز هوایی فاقد گواهینامه، فرودگاه‌های بین‌المللی و مرز هوایی که شرایط اعتبار گواهینامه را از دست می‌دهند و فرودگاه‌هایی که مقررات در آنها رعایت نمی‌گردد، در چهارچوب قوانین و متناسب با شرایط فرودگاه و تخلف صورت گرفته، یک یا چند مورد از محدودیت‌های زیر را مطابق دستورالعمل‌های ابلاغی اعمال نماید:

- ۱- کاهش ظرفیت پروازهای بین‌المللی.
- ۲- کاهش ظرفیت پروازهای داخلی.
- ۳- توقف پروازهای بین‌المللی.
- ۴- توقف پروازهای داخلی.
- ۵- کاهش نوع رده هواپیما.
- ۶- کاهش نوع عملیات فرودگاهی و محدودیت‌های عملیاتی.
- ۷- اعمال جرایم نقدی مطابق با مفاد ماده (۳۴) قانون هواپیمایی کشوری.
- ۸- الزام به کاهش تعرفه‌های خدماتی فرودگاه.
- ۹- تعطیلی فرودگاه.

ماده ۶- مقررات و استانداردهای مربوط به مدیریت، طراحی، عملیات، تعیین حریم باند، انواع طبقه‌بندی، احداث، تجهیزات، تسهیلات، توسعه و بهره‌برداری فرودگاه‌های موضوع بند (۱۱) ماده (۱) این آیین‌نامه، متناسب با نوع کاربری و طبقه‌بندی آن، توسط سازمان و بر طبق ضمیمه (۱۴) کنوانسیون تدوین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- مدیریت، عملیات و بهره‌برداری از بخش هوایی (ایرساید) در بخش‌های مشترک در فرودگاه‌های مشترک جهت استفاده نظامی و غیرنظامی، مطابق با دستورالعمل‌های مدون فی‌مابین سازمان و ستاد می‌باشد.

تبصره ۲- سازمان می‌تواند حسب تشخیص و در مواقع خاص به منظور حفظ و ارتقای ایمنی هوانوردی، بخشنامه ایمنی در جهت چهارچوب این آیین‌نامه صادر کند.

ماده ۷- سازمان ملزم است اختلاف عملکرد مقررات ملی با محتویات ضمیمه (۱۴) کنوانسیون را بررسی و به یکاثر اعلام و از طریق سازوکار (مکانیزم) نشریه اطلاعات هوانوردی اطلاع‌رسانی نماید.

ماده ۸- سازمان موظف است در طول مدت انجام مطالعات، احداث، توسعه و یا تغییر در فرودگاه، نسبت به رعایت مقررات و استانداردهای فرودگاهی توسط متقاضی نظارت نماید و متقاضی نیز ملزم است در این خصوص بر اساس دستورالعمل‌های مربوط، همکاری لازم با سازمان را به عمل آورد.

ماده ۹- مراحل اخذ مجوز احداث و بهره‌برداری فرودگاه‌های موضوع بند (۱۱) ماده (۱) این آیین‌نامه به ترتیب زیر می‌باشد:

۱- موافقت اصولی: مراحل صدور موافقت اصولی به ترتیب زیر می‌باشد:

الف- ارایه طرح امکان‌سنجی احداث فرودگاه توسط متقاضی به سازمان مطابق با شیوه‌نامه ابلاغی سازمان جهت انجام مطالعات احداث و توسعه فرودگاه شامل ضرورت احداث، نکات فنی، عملیاتی، ارزیابی زیست محیطی، توجیه اقتصادی با رعایت کامل اصول پدافند غیرعامل و کاربری‌های مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.

ب- اخذ تأییدیه صلاحیت امنیتی اشخاص حقیقی و حقوقی مطابق مصوبه (۵۲۹) شورای عالی امنیت ملی.

پ- طرح موضوع احداث فرودگاه در کمیته دایمی اداره امور فضای کشور جهت اخذ مصوبه این کمیته.

ت- اخذ استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست، پدافند غیرعامل و حسب مورد از شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و یا شورای عالی شهرسازی و معماری ایران توسط سازمان. تبصره ۱- موافقت اصولی با تأیید سازمان حداکثر ظرف یک‌سال صادر و فقط برای یک‌بار قابل تمدید است.

تبصره ۲- صدور موافقت اصولی به منزله مجوز احداث نمی‌باشد و متقاضی موظف است پس از اخذ موافقت اصولی برابر با بند (۲) این ماده اقدامات لازم جهت اخذ مجوز احداث را انجام دهد.

۲- مجوز احداث: صدور مجوز احداث پس از ارائه مدارک زیر توسط متقاضی و پس از تأیید مدارک توسط سازمان می‌باشد:

الف- طرح جامع فرودگاهی مطابق با الزمات سازمان.

ب- ارایه اسناد مالکیت یا اجاره زمین، اراضی ملی و دولتی و موافقت مالک برای احداث فرودگاه به سازمان.

پ- ارائه جزئیات نقشه‌های اجرایی احداث فرودگاه شامل نقشه‌های بخش هوایی و بخش زمینی.

ت- ارائه نقشه‌ها و دستورالعمل‌های پروازی مسیرهای ورودی، خروجی و طرح‌های تقرب فرودگاهی.

ث- ارائه نقشه واپایش (کنترل) موانع فرودگاهی.

تبصره ۱- اعتبار مجوز احداث جهت شروع عملیات عمرانی یک‌سال می‌باشد و متقاضی باید پس از دریافت مجوز احداث فرودگاه، شروع عملیات عمرانی را آغاز نماید. در صورت عدم شروع عملیات

عمرانی و با ارایه دلایل و مستندات علل عدم شروع فعالیت عمرانی، مجوز احداث فرودگاه برای یک سال دیگر قابل تمدید می باشد.

تبصره ۲- در صورت عدم شروع عملیات عمرانی مطابق با تبصره (۱) این ماده، مجوز احداث و موافقت اصولی صادر شده ابطال می گردد و در صورت درخواست متقاضی ضروری است مراحل اخذ مجوز مجدداً طی گردد.

تبصره ۳- متقاضی موظف است در طول مدت احداث فرودگاه، گزارشات فنی مطابق با الزامات سازمان را ارائه نماید و سازمان در طول احداث فرودگاه بر مراحل ساخت فرودگاه نظارت می نماید.

تبصره ۴- متقاضی موظف است با نظر سازمان، مشاور عامل چهارم به منظور نظارت به مراحل ساخت داشته باشد. عامل چهارم تحت نظر سازمان فعالیت خواهد نمود و گزارشات خود را به سازمان ارائه می نماید.

۳- مجوز بهره برداری: پس از احداث فرودگاه ضروری است مالک فرودگاه مطابق با دستورالعمل های مربوط، بهره بردار فرودگاه را معرفی و مجوز بهره برداری از فرودگاه را اخذ نماید.
تبصره - بهره بردار ملزم است در طول مدت بهره برداری هر (۵) سال یکبار نسبت به بازنگری طرح جامع اقدام و نتیجه را به تأیید سازمان برساند.

ماده ۱۰- فرودگاه های بین المللی و مرز هوایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط، با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و با رعایت شرایط زیر و تصویب هیئت وزیران تعیین می گردند:

۱- استعلام سازمان از ستاد و وزارت اطلاعات جهت تعیین فرودگاه به عنوان فرودگاه بین المللی یا مرز هوایی و تغییر شدآمد (ترافیک) هوایی.

۲- اخذ گواهی نامه فرودگاهی از سوی بهره بردار فرودگاه مربوط، قبل از ارسال تقاضای تعیین فرودگاه به عنوان فرودگاه بین المللی یا مرز هوایی به سازمان.

۳- عدم وجود فرودگاه بین المللی و مرز هوایی در شعاع (۳۰۰) کیلومتری فرودگاه متقاضی.

۴- تأمین الزامات حفاظتی، امنیتی و تسهیلاتی براساس برنامه ملی امنیت هوانوردی (مصوبه (۵۲۹) شورای عالی امنیت ملی) و برنامه ملی تسهیلات هوانوردی.

تبصره - تأیید احراز شرایط موضوع این ماده در خصوص هر یک از فرودگاه های مذکور، بر عهده سازمان می باشد.

ماده ۱۱- هر فرودگاه باید متناسب با نوع کاربری و طبقه بندی آن دارای خدمات، تسهیلات، تجهیزات لازم و سامانه های هوانوردی و فرودگاهی به شرح زیر باشد:

۱- تجهیزات هوانوردی شامل تجهیزات ارتباطی، کمک ناوبری، نظارتی و هواشناسی.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۲- تجهیزات فرودگاهی شامل تجهیزات پشتیبانی زمینی فرودگاهی (خدمات فرودگاهی)، اطلاعات پرواز، روشنایی و علائم کمک بصری محوطه جابجایی، برف‌روبی و یخ‌زدایی، بازرسی بار و مسافر، سوخت‌رسانی، واپایش (کنترل) مخاطرات حیات وحش، خدمات نجات و آتش‌نشانی فرودگاهی، چراغ‌ها و حصارهای حفاظتی و علائم راهنمایی حمل و نقل هوایی بار و مسافر.

۳- سامانه مدیریتی شامل نظام مدیریت ایمنی، مدیریت تغییرات، مدیریت مخاطرات حیات وحش، واپایش (کنترل) موانع، تعمیر و نگهداری پیشگیرانه فرودگاهی و مدیریت تنظیم جریان شدآمد (ترافیک) هوایی.

۴- خدمات و تسهیلات فرودگاهی شامل خدمات مراقبت پرواز، پشتیبانی زمینی (هندلینگ)، خدمات نجات و آتش‌نشانی، هواشناسی، گمرک، گذرنامه، قرنطینه، مسیر دسترسی در محوطه حرکت و پایانه (ترمینالی) مسافران.

تبصره - جزییات خدمات، تسهیلات، تجهیزات و سامانه‌های هوانوردی و فرودگاهی که برای انجام فعالیت فرودگاه‌ها ضروری می‌باشد، توسط سازمان، به تفکیک نوع کاربری و طبقه‌بندی فرودگاه تعیین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۲- سازمان مرجع سیاست‌گذاری، صدور مجوز فعالیت، نظارت و ابلاغ مقررات و استانداردهای ارائه خدمات پشتیبانی زمینی در فرودگاه‌های کشور می‌باشد.

تبصره - ارائه‌دهندگان موجود خدمات پشتیبانی زمینی فرودگاه که تا قبل از ابلاغ این آیین‌نامه در زمینه خدمات مذکور فعالیت داشته‌اند، موظفند ظرف شش ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، فعالیت‌های خود را با مفاد آن تطبیق دهند.

ماده ۱۳- اعمال هرگونه محدودیت در تسهیلات و عملیات یک فرودگاه توسط بهره‌بردار فرودگاه که موجب تعطیلی دائم یا موقت یا کاهش ظرفیت پذیرش مسافر فرودگاه گردد، مستلزم کسب مجوز از سازمان می‌باشد.

تبصره ۱- موارد غیرقابل پیش‌بینی و اضطراری با تشخیص مدیر فرودگاه و اطلاع به سازمان از شمول حکم این ماده مستثنی می‌باشد.

تبصره ۲- در فرودگاه‌های مشترک هرگونه محدودیت در تسهیلات و عملیات فرودگاه با هماهنگی سازمان و ستاد انجام شود.

ماده ۱۴- سازمان مکلف است ظرف یک‌سال پس از ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به ایجاد سامانه جمع‌آوری اطلاعات آماری از جمله نشست و برخاست هواپیما، آمار بار و مسافر و ظرفیت فرودگاه مربوط به فرودگاه‌ها اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱ / ۷ / ۱۱

تبصره - فرودگاه‌ها موظفند اطلاعات موضوع این ماده را در اختیار سازمان قرار دهند.

ماده ۱۵ - بهره‌بردار فرودگاه ملزم است از ضوابط تعیین شده توسط سازمان در خصوص امور مربوط به نیروی انسانی، ساختار سازمانی، تجهیزات و نظامنامه‌ها و دستورالعمل‌های خود تبعیت نماید.

ماده ۱۶ - بهره‌بردار فرودگاه ملزم به اخذ تأیید صلاحیت فنی و تخصصی مدیران و مسئولین عملیاتی فرودگاه قبل از انتصاب مطابق با دستورالعمل‌های مربوط از سازمان می‌باشد.

ماده ۱۷ - سازمان موظف به نظارت و بازرسی کلیه فعالیت‌های موضوع این آیین‌نامه از قبیل خدمات، تسهیلات، تجهیزات و سامانه‌های هوانوردی و فرودگاهی غیرنظامی و واپایش (کنترل) نفوذ موانع در سطوح بی‌خطری پرواز در فرودگاه‌های کشور می‌باشد.

تبصره ۱ - سازمان می‌تواند در اجرای این ماده به صورت کلی یا جزئی از خدمات اشخاص (حقیقی و حقوقی) صاحب صلاحیت استفاده نماید.

تبصره ۲ - بازرسان علاوه بر احراز صلاحیت‌های عمومی، حسب مورد باید صلاحیت‌های تخصصی و امنیتی فرودگاه‌ها را مطابق با دستورالعمل‌های مربوط دارا بوده و از سازمان مجوز دریافت نمایند.

مجاز فعالیت اشخاص مذکور به صورت موقت و قابل تمدید صادر می‌شود.

ماده ۱۸ - بهره‌بردار فرودگاه ملزم است سامانه یکپارچه مناسبی برای مدیریت تردد تمامی کارکنان (پرسنل)، خدمه هواپیما و افرادی که به مناطق طبقه‌بندی شده غیرنظامی فرودگاه تردد می‌نمایند را مطابق با ضوابط سازمان ایجاد نماید. این سامانه باید دسترسی و واپایش (کنترل) بدون واسطه سازمان را فراهم نماید، به نحوی که در هر زمان امکان صدور یا لغو مجوز تردد افراد به مناطق طبقه‌بندی شده غیرنظامی فرودگاه به دلایل ایمنی و امنیتی توسط سازمان وجود داشته باشد.

ماده ۱۹ - بازرسان سازمان باید به کلیه مناطق طبقه‌بندی شده غیرنظامی فرودگاه دسترسی کامل داشته باشند. بهره‌بردار فرودگاه و کلیه عوامل پلیس فرودگاه، سپاه حفاظت هواپیمایی و حراست مستقر در فرودگاه با رعایت مصوبه (۵۲۹) شورای عالی امنیت ملی ملزم هستند دسترسی کامل بازرسان سازمان به فرودگاه شامل دسترسی به زیرساخت‌ها و سامانه (سیستم) مدیریت تمامی شرکت‌هایی که در فرودگاه فعالیت می‌نمایند از قبیل خدمات فرودگاهی، دفاتر شرکت‌های هواپیمایی، آشیانه‌های تعمیر و نگهداری، غرفه‌ها، پیمانکاران طرف قرارداد، شرکت‌های مشاور، اسناد و مدارک مربوط و تجهیزات را به منظور حصول اطمینان از ایمنی و امنیت پروازها و اجرای قوانین و مقررات هوانوردی بدون ممانعت و محدودیت فراهم نمایند.

ماده ۲۰ - سازمان می‌تواند در موارد نقض مقررات موضوع این آیین‌نامه هرگونه اجازه‌نامه یا گواهینامه متخلف را در چهارچوب قوانین لغو یا موقتاً توقیف نموده یا اختیارات مندرج در آن را

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱

محدود نماید. سازمان ملزم است حسب مورد موضوع جرایم احتمالی را جهت تعقیب کیفری به مراجع ذیصلاح اعلام نماید.

ماده ۲۱ - سازمان می تواند در صورت احراز شرایط ناایمن و مشاهده هرگونه تخلف و یا عدم انطباق از مقررات و استانداردهای سازمان به شرح تبصره (۱) این ماده در تمام یا بخشی از فرودگاه، حسب تشخیص نسبت به محدود کردن عملیات فرودگاه و یا غیرعملیاتی نمودن فرودگاه تا زمان رفع عدم انطباق، اقدام نموده و اطلاعیه هوانوردی مربوط را صادر نماید.

تبصره ۱ - شرایط ناایمن، تخلف یا عدم انطباق از مقررات و استانداردهای سازمان موضوع این ماده حداقل شامل موارد زیر می گردد:

۱- عدم انطباق جدی با مشخصه های فنی زیرساخت های فرودگاه که مشخص کننده نوع عملیات فرودگاه بوده و گواهی نامه فرودگاهی براساس آن صادر می گردد که به تشخیص بازرس سازمان مخاطره جدی ایمنی برای عملیات پرواز در فرودگاه تلقی گردد.

۲- عدم فراهم نمودن دسترسی کامل سازمان به فرودگاه، مدیریت فرودگاه، تجهیزات، اسناد و مدارک مربوط مطابق با مقررات و استانداردهای سازمان.

۳- جعل یا ارسال شواهد ساختگی جهت کسب و حفظ اعتبار لازم برای صدور گواهی نامه فرودگاهی

۴- استفاده متقلبانه یا استفاده کلاهبردانه از گواهی نامه فرودگاهی.

۵- فقدان مدیر فرودگاه.

۶- عدم آرایه برنامه اقدام اصلاحی برای رفع یافته های گزارش شده توسط بازرسان سازمان توسط بهره بردار فرودگاهی.

۷- عدم اقدام متناسب بهره بردار فرودگاه مطابق با برنامه اقدام اصلاحی برای رفع یافته های گزارش شده توسط بازرسان سازمان.

تبصره ۲ - در فرودگاه های مشترک محدودیت های اعمال شده این ماده شامل عملیات پرواز وسایل پرنده نظامی نمی گردد.

ماده ۲۲ - بهره بردار فرودگاه ملزم است جهت رفع یافته های گزارش شده توسط بازرسان سازمان، مطابق با زمان بندی اعلامی توسط سازمان، برنامه اقدام اصلاحی آرایه نماید. فرودگاه ملزم است پس از تأیید سازمان، برنامه اقدام اصلاحی را پیاده سازی نماید.

ماده ۲۳ - پرواز هرگونه وسایل پرنده کنترلی، مدل، بدون سرنشین و تفریحی غیرنظامی در حریم فرودگاه، باید براساس دستورالعمل های مصوب شورای امنیت کشور و شورای عالی امنیت ملی انجام شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱ / ۷ / ۱۱

ماده ۲۴ - استفاده از فرودگاه‌های نظامی جهت پروازهای غیرنظامی باید براساس مصوبه (۴۶۶) شورای عالی امنیت ملی و ضوابط تخصصی موضوع ماده (۷) مصوبه مذکور صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۵ - هرگونه نمایش هوایی غیرنظامی باید پس از اخذ مجوز سازمان و هماهنگی فرودگاه مربوط انجام شود.

ماده ۲۶ - هرگونه فعالیت نظامی اثرگذار بر فعالیت‌های فرودگاه‌های غیرنظامی با هماهنگی نیروی مسلح مربوط با سازمان میسر خواهد بود.

تبصره - سازوکار اجرایی این ماده براساس دستورالعمل مشترک بین سازمان و ستاد خواهد بود.

ماده ۲۷ - ایجاد هرگونه مانع، خواه موقت یا دایمی بالاتر از سطوح بی‌خطری یا اطراف دستگاه ناوبری و مخابراتی مطابق با مقررات و استانداردهای تعیین‌شده توسط سازمان در حریم فرودگاه نظامی و غیرنظامی ممنوع یا محدود می‌باشد.

تبصره - بهره‌بردار فرودگاه علاوه بر رعایت مقررات مربوط به سطوح بی‌خطری پرواز در داخل فرودگاه ملزم به ارائه گزارش هرگونه تخلف از موضوع این ماده در حریم فرودگاه، بلافاصله بعد از مشاهده به سازمان می‌باشد.

ماده ۲۸ - ایجاد هرگونه مانع خواه موقت یا دایمی در اطراف فرودگاه‌های غیرنظامی، نظامی و مشترک یا اطراف دستگاه‌های ناوبری و مخابراتی علاوه بر رعایت موارد ذکرشده در ماده (۲۷) این آیین‌نامه باید مطابق با الزامات تعیین‌شده در راستای قانون تعیین حریم حفاظتی - امنیتی اماکن و تأسیسات کشور نیز باشد.

ماده ۲۹ - بهره‌بردار فرودگاه ملزم به تهیه نقشه حریم فرودگاه مطابق با مقررات و استانداردهای ابلاغی سازمان و اخذ تأیید از سازمان، برای ابلاغ به مبادی موضوع ماده (۳۰) این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۳۰ - بهره‌بردار فرودگاه ملزم به واپایش (کنترل) کلیه فعالیت‌های مجاز و غیرمجاز از جمله عملیات عمرانی، روشنایی‌ها، جنس موانع، تغییرات کاربری اراضی، فعالیت‌های ورزشی، تفریحی یا هوانوردی، پیشگیری از تداخلات بسامدی (فرکانسی) در حریم فرودگاه و پیگیری از مبادی ذی‌ربط و در صورت لزوم معرفی متخلفان به مراجع قضایی می‌باشد.

ماده ۳۱ - هرگونه استفاده عامدانه یا سهوا از چراغ‌های لیزر و یا پرتاب لیزر به سمت یک وسیله پرنده ممنوع بوده و بهره‌بردار فرودگاه ملزم به پایش محیط‌های اطراف فرودگاه و معرفی متخلفان به مراجع قضایی می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۷/۱۱

ماده ۳۲- نصب و بهره برداری از کلیه چراغ‌ها در حریم فرودگاه‌ها به منظور جلوگیری از تداخل چراغ‌ها و سامانه‌های روشنایی با علائم کمک بصری فرودگاه‌ها، باید مطابق با مقررات و استانداردهای تعیین شده ابلاغی توسط سازمان، انجام گردد.

ماده ۳۳- انجام هرگونه اقدام محیط زیستی که آثار سوء برای ایمنی پروازها داشته باشد، در حریم فرودگاه‌های غیرنظامی، نظامی و مشترک ممنوع می‌باشد. مطالعات و ارزیابی مخاطرات حیات وحش و تدوین برنامه واپایش (کنترل) مخاطرات حیات وحش فرودگاه‌های کشور، توسط بهره‌بردار مطابق با دستورالعمل‌های مربوط صورت می‌گیرد.

ماده ۳۴- شهرداری‌ها، ادارات کل راه و شهرسازی، سازمان‌های وابسته به وزارت جهاد کشاورزی، شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو، شرکت‌های تابع وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران و کلیه سازمان‌ها، نهادها و ارگان‌هایی که مجوز ساخت و یا بهره‌برداری از اماکن را می‌دهند، قبل از صدور هرگونه مجوز احداث و بهره‌برداری در حریم و اطراف فرودگاه، ملزم به اخذ استعلام از فرودگاه مربوط (نظامی، مشترک و غیرنظامی) می‌باشند. عدم پاسخ فرودگاه ظرف سه ماه به عنوان موافقت تلقی می‌شود.

تبصره- اجرای مواد (۲۷)، (۲۸) و (۳۰) این آیین‌نامه در فرودگاه‌های مشترک براساس دستورالعمل فی‌مابین بهره‌بردار فرودگاه و بخش نظامی مستقر در فرودگاه خواهد بود.

ماده ۳۵- تغییر کاربری اراضی اطراف فرودگاه توسط شهرداری‌ها، ادارات کل راه و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی و سایر دستگاه‌های متولی باید با اخذ استعلام از فرودگاه‌های نظامی و غیرنظامی و مطابق با دستورالعمل‌های مربوط باشد. عدم پاسخ فرودگاه ظرف سه ماه به عنوان موافقت تلقی می‌شود.

ماده ۳۶- تمامی بهره‌برداران طیف بسامد (فرکانس)‌های رادیویی در اطراف و داخل فرودگاه‌های غیرنظامی به منظور جلوگیری از تداخل بسامد (فرکانس)‌های رادیویی، قبل از نصب و بهره‌برداری سامانه (سیستم)‌های رادیویی ملزم به اخذ مجوز (سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی) و هماهنگی با بهره‌بردار فرودگاه و بهره‌برداران طیف بسامدی (فرکانسی) مربوط در نیروهای مسلح می‌باشند.

ماده ۳۷- بهره‌بردار فرودگاه، بالگردگاه (هلی‌پورت)، بالگردنشین (هلی‌پد)، عرشه بالگرد، مالک باند، پایگاه (سایت) پروازی و پایگاه (سایت) ورزش‌های هوایی غیرنظامی ملزم به پرداخت هزینه انجام ممیزی، بررسی مدارک، مطالعات هوانوردی و ارزیابی ایمنی، صدور، تمدید، تعلیق یا لغو مجوز یا گواهینامه فرودگاهی یا سایر خدمات دریافتی از سازمان، مطابق با تعرفه‌های مصوب شورای عالی هواپیمایی کشوری می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۱

ماده ۳۸- دستورالعمل‌های مورد نیاز برای اجرای این آیین‌نامه با رعایت قوانین و مقررات مربوط حداکثر ظرف یک سال پس از ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تنظیم و ابلاغ می‌شود.
ماده ۳۹- از زمان تصویب این آیین‌نامه، آیین‌نامه بی‌خطری پرواز هواپیماها موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۶۴/۳۷۸۶ مورخ ۱۳۴۵/۴/۱۱ و تصویب‌نامه شماره ۳۱/۱۳۶ مورخ ۱۳۵۲/۲/۳ مربوط به اداره کل هواپیمایی کشوری لغو می‌گردد.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۷/۱۱

ماده ۳۸- دستورالعمل‌های مورد نیاز برای اجرای این آیین‌نامه با رعایت قوانین و مقررات مربوط حداکثر ظرف یک سال پس از ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تنظیم و ابلاغ می‌شود.
ماده ۳۹- از زمان تصویب این آیین‌نامه، آیین‌نامه بی‌خطری پرواز هواپیماها موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۶۴/۳۷۸۶ مورخ ۱۳۴۵/۴/۱۱ و تصویب‌نامه شماره ۳۱/۱۳۶ مورخ ۱۳۵۲/۲/۳ مربوط به اداره کل هواپیمایی کشوری لغو می‌گردد.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به انضمام تصویر نامه اشاره شده در متن برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور
۱۴۰۱/۷/۱۱

ابعاد و شیب‌های سطوح حد موانع - باندهای تقرب

دسته‌بندی باند پرواز										سطح و ابعاد الف (طول ها بر حسب متر)
تقرب دقیق			تقرب با دستگاه			تقرب بدون دستگاه				
طبقه‌بندی ۲ یا ۳	طبقه‌بندی ۱									
۳، ۴	۳، ۴	۱، ۲	۴	۳	۱، ۲	۴	۳	۲	۱	رده باند
										مخروطی
۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	شیب
۱۰۰	۱۰۰	۶۰	۱۰۰	۷۵	۶۰	۱۰۰	۷۵	۵۵	۳۵	ارتفاع
										افقی داخلی
۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	ارتفاع
۴۰۰۰	۴۰۰۰	۲۵۰۰	۴۰۰۰	۴۰۰۰	۲۵۰۰	۴۰۰۰	۴۰۰۰	۲۵۰۰	۲۰۰۰	شعاع
										تقرب داخلی
۱۲۰.۳	۱۲۰.۳	۹۰	-	-	-	-	-	-	-	عرض
۶۰	۶۰	۶۰	-	-	-	-	-	-	-	فاصله از آستانه باند
۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	-	-	-	-	-	-	-	طول
۲٪	۲٪	۲،۵۰٪	-	-	-	-	-	-	-	شیب
										تقرب
۲۸۰	۲۸۰	۱۴۰	۲۸۰	۲۸۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۵۰	۸۰	۶۰	طول لبه داخلی
۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۳۰	فاصله از آستانه باند
۱۵٪	۱۵٪	۱۵٪	۱۵٪	۱۵٪	۱۵٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	واگرایی (هر طرف)
										اولین برش
۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۲۵۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۲۵۰۰	۱۶۰۰	طول
۲٪	۲٪	۲،۵۰٪	۲٪	۲٪	۳،۳۳٪	۲،۵۰٪	۳،۳۳٪	۴٪	۵٪	شیب
										دومین برش
۳۶۰۰.۳	۳۶۰۰.۳	۱۲۰۰۰	۳۶۰۰.۳	۳۶۰۰.۳	-	-	-	-	-	طول
۲،۵۰٪	۲،۵۰٪	۳،۰۰٪	۲،۵۰٪	۲،۵۰٪	-	-	-	-	-	شیب
										برش افقی
۸۴۰۰.۳	۸۴۰۰.۳	-	۸۴۰۰.۳	۸۴۰۰.۳	-	-	-	-	-	طول
۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	-	-	-	-	-	طول کلی
										انتقالی
۱۴،۳۰٪	۱۴،۳۰٪	۱۴،۳۰٪	۱۴،۳۰٪	۱۴،۳۰٪	۲۰٪	۱۴،۳۰٪	۱۴،۳۰٪	۲۰٪	۲۰٪	شیب
										انتقالی داخلی
۳۳،۳۰٪	۳۳،۳۰٪	۴۰٪	-	-	-	-	-	-	-	شیب
										سطح انحراف از نشستن
۱۲۰.۳	۱۲۰.۳	۹۰	-	-	-	-	-	-	-	طول لبه داخلی
۱۸۰۰.۳	۱۸۰۰.۳	۳	-	-	-	-	-	-	-	فاصله از آستانه باند
۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	-	-	-	-	-	-	-	واگرایی (هر طرف)
۳،۳۳٪	۳،۳۳٪	۴٪	-	-	-	-	-	-	-	شیب

الف - مگر در حال خاص تمام ابعاد به طور افقی اندازه گیری شده است.

ب- طول متغیر است.

ب- فاصله از انتهای حریم باند

ت- یا آخر باند پرواز هر کدام کمتر است.

ث- وقتی که فاصله دو سر بال هواپیما ۶۵ متر و بیشتر تا ۸۰ متر باشد عرض به ۱۴۰ متر افزایش می یابد.

